

EINES PER A ESPORGAR

Col·leccions: [Activitats agrícoles](#), [Oficis i activitats](#), [Utensilis i eines de l'agricultura](#)

DESCRIPCIÓ

Un ofici íntimament relacionat amb l'activitat agrària basada en el cultiu d'arbres fruitals és l'**esporgador**. Podem definir-lo com la persona que neteja una planta de les branques inútils o supèrflues per deixar-la en millors condicions de fructificar. A Picassent és un treball fonamental donat que, majoritàriament, s'han cultivat al llarg del temps arbres fruitals: tarongers, caquis, magraners, etc.

Es recomana, per als interessats en aprofundir en el coneixement de l'esporga i l'empelt, la lectura del llibre en format PDF que s'indica en la bibliografia.

Com qualsevol activitat, disposa d'una sèrie d'eines especialitzades per tal de desenvolupar amb eficiència el seu treball. Algunes de les més destacades, són:

- Xerrac ("**Serrutx**")

Eina de treball manual per a serrar, conformada per una fulla d'uns 50 cm de llargària, d'acer inoxidable, amb un mànec de fusta dissenyat per acoblar l'agafada. Igual que totes les eines per a serrar, les dents han d'estar esmolades i lleugerament girades cada una cap a un costat, encara que hi ha usuaris que les giren cada dues dents.

Hi ha diferents models. El xerrac de mà per a ser utilitzat en la poda d'arbres té una forma recurvada que facilita el serratge de branques de l'arborat.

Amb la finalitat de conservar-lo en bones condicions, normalment es guardava en un estoig o carcaix adaptat a la forma i grandària de l'eina.

- Destraleta

Eina de tall formada per una fulla plana de ferro esmolada per una part i un mànec encaixat en un ull a l'altre costat de la fulla. Segons la seua finalitat, existeixen diferents models. La més utilitzada al nostre poble és la de capolar la llenya dels arbres fruitals. En aquest cas és tracta d'una destraleta lleugera, en la qual la fulla de tall és més fina i menuda que altres destrals destinades a tallar grans troncs i branques grosses.

De la mateixa família que la destraleta hi han innumerables formats i grandàries denominades habitualment com **destrals**, conformats evidentment per les característiques de la utilitat per a la qual anaven destinats.

Aquesta era una ferramenta molt estimada pels agricultors, que una vegada finalitzat el treball, s'encarregaven personalment de mantindre la fulla amb el tall en condicions i protegida amb el corresponent estoig, ja fora de pell o d'espart, ja que són eines de temporada.

- Estisores de poda

Són estisores amb un disseny especial perquè una de les fulles actue com a suport de la branca a tallar i l'altra amb forma semicircular realitze el tall. Disposen d'un moll de retorn per a procurar l'obertura.

- Pedra per a esmolar

Aquestes pedres formaven part de l'equipament de l'esporgador, ja que ells personalment s'encarregaven de mantindre ben afilat el tall de la fulla.

Per a ampliar la informació:

Esporgador. Web: TERMCAT, centre de terminologia.
<https://www.termcat.cat/es/cercaterm/fitxa/NzEwOTIx>

Tarín i López, Ramón (2002). El tractat de l'esporga en *El tractament de l'empelt i l'esporga: un ofici tradicional de la família Ferrer d'Alaquàs*, (pàg. 72 a 101), Quadern d'investigació d'Alaquàs vol. 21 . PDF:
<https://quaderns.alaquas.org/ficheros/Q20022104TARIN.pdf>

ALTRES DADES
Propietat

[Privada](#)

